

Щоденний звіт № 274/2020

від 17 листопада 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 2 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та знову не зафіксувала жодного порушення в Луганській області. За попередню добу зафіксовано 86 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області та не зафіксовано жодного порушення в Луганській області.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського, зафіксувавши на всіх трьох ділянках спокійну ситуацію.
- СММ зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення, зокрема 20 реактивних систем залпового вогню в непідконтрольному і 9 танків у підконтрольному урядові районах Луганської області.
- Місія сприяла встановленню режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на 1 контрольному пункті в'їзду-виїзду (КППВ) і 3 блокпостах збройних формувань у Донецькій області, а також на трьох КППВ і відповідних блокпостах збройних формувань у Луганській області.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема на блокпості збройних формувань поблизу Хрещатицького в Донецькій області.

Порушення режиму припинення вогню²



¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 16 листопада 2020 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камери СММ у Петрівському й на автостоянці південніше мосту біля Станиці Луганської не функціонували.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню



Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 16 листопада 2020 р.



Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — Vliz (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 17/11/2020

У Донецькій області Місія зафіксувала 2 порушення режиму припинення вогню (черги з великокаліберного кулемета) в районі на північ від н. п. Заїченко (непідконтрольний урядові, 93 км на південь від Донецька). За [попередню добу](#) в області зафіксовано 86 таких порушень, зокрема 78 вибухів невизначеного походження в районах на північний схід від н. п. Широкине (підконтрольний урядові, 100 км на південь від Донецька).

У Луганській області СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню, як і за [попередню добу](#). Востаннє Місія фіксувала порушення режиму припинення вогню в області вдень 14 листопада (див. [Щоденний звіт СММ від 16 листопада 2020 року](#)).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала сукупно 2 424 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 967 вибухів, 49 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 30 спалахів дульного полум'я та 26 освітлювальних ракет, а також 1 352 черги та постріли).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої та Петрівської⁵

У межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили двох членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше нової секції мосту поблизу Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Поблизу блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) команда Місії бачила 1 члена збройних формувань (з нарукавною пов'язкою з написом «СЦКК»), який пройшов углиб цієї ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а потім повернувся. Команда СММ бачила ще 2 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») у межах цієї ділянки розведення, орієнтовно за 330 м на північ від її південного краю.

Здійснюючи моніторинг північніше ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі відзначили там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

У Луганській області Місія зафіксувала одиниці озброєння, розміщені з порушенням ліній відведення, зокрема 9 танків (в тому числі 1 ймовірно танк) неподалік н. п. Лоскутівка (підконтрольний урядові, 72 км на захід від Луганська), а також 20 реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) біля н. п. Хрустальний (кол. Красний

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Луч; непідконтрольний урядові, 56 км на південний захід від Луганська). СММ зафіксувала 4 РСЗВ і 21 танк за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння на залізничних станціях у підконтрольних урядові районах Донецької області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

СММ зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, зокрема в житловому кварталі (детальніше див. таблицю нижче).

Протитанкові міни поблизу Троїцького Донецької області

13 листопада в полі орієнтовно за 3 км на південно-південний захід від н. п. Троїцьке (підконтрольний урядові, 30 км на північ від Донецька) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ середнього радіуса дії знову зафіксував приблизно 50 протитанкових мін (частина більшого мінного поля з приблизно 320 протитанкових мін), встановлених у 3 ряди з півночі на південь. За оцінкою, ці міни належать Збройним силам України (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 10 червня 2020 року](#)).

Зусилля СММ зі сприяння уможливленню ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення огляду та технічного обслуговування залізничних колій і видалення рослинності біля н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); ремонту ліній електропередачі неподалік н. п. Донецький (непідконтрольний урядові, 49 км на захід від Луганська), а також робіт із розмінування в сільськогосподарських полях між підконтрольними урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) та н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська).

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції.

Заходи, вжиті на КПВВ і відповідних блокпостах в умовах пандемії COVID-19

У Донецькій області спостерігачі відзначили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) поблизу н. п. Майорськ (підконтрольний урядові, 45 км на північний схід від Донецька) функціонував, однак не зафіксували пасажиро-транспортного потоку. Крім того, Місія відзначила, що блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) функціонував, а блокпости збройних формувань біля н. п. Кременець (непідконтрольний урядові, 16 км на південний захід від Донецька) і н. п. Верхньошироківське (кол. Октябр; непідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька) були закриті.

Перебуваючи на блокпості збройних формувань біля Оленівки в період між 08:20 і 10:00, а також між 11:35 і 13:00, спостерігачі бачили сукупно 10 пішоходів (5 жінок і

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

4 чоловіків різного віку, а також 1 дитину), які прямували до підконтрольних урядові районів, а 6 транспортних засобів (сукупно з 3 жінками та 4 чоловіками на борту) і загалом 10 пішоходів (9 жінок та 1 чоловік різного віку) рухалися в протилежному напрямку.

У Луганській області СММ констатувала, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували. Спостерігачі також відзначили, що КПВВ у Золотому та н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) функціонували, однак відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті залишалися закритими.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ у Станиці Луганській орієнтовно о 12:15, спостерігачі бачили сукупно 60 осіб (40 жінок і 20 чоловіків різного віку) у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, тимчасом сукупно 20 осіб (16 жінок і 4 чоловіків різного віку) очікували в протилежному напрямку.

Перебуваючи на блокпості збройних формувань південніше мосту в Щасті о 10:10, 10:50 та 11:50, спостерігачі бачили сукупно 20 осіб (15 жінок і 5 чоловіків різного віку) у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а сукупно 35 осіб (27 жінок і 8 чоловіків різного віку) очікували в протилежному напрямку.

Крім того, на блокпості збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого команда Місії бачила, як 3 члени збройних формувань у супроводі ще одного члена збройних формувань (з нарукавною пов'язкою з написом «СЦКК») упродовж орієнтовно 30 хвилин оглядали розміщені на блокпості контейнери, пішохідні коридори й автостоянку. На блокпості збройних формувань приблизно за 3 км на південний схід від мосту в Щасті команда СММ бачила, як 25 робітників за допомогою важкої техніки встановлювали металеву арматуру для огорож, а також фарбували місця сидіння під навісом (як повідомлялося, для використання в якості автобусної зупинки).

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі, Харкові, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, зокрема ризиками, пов'язаними з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 11 листопада 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року](#)

поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини. Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міні/невибухли боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування та вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Затримка:

- На блокпості збройних формувань, розміщеному орієнтовно за 600 м на західно-південний захід від н. п. Хрещатицьке (кол. Красноармійське; непідконтрольний урядові, 86 км на південь від Донецька), двоє явно озброєних членів збройних формувань пропустили патруль Місії в напрямку н. п. Верхньошироківське (кол. Октябрь; непідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька) лише після 40-хвилинної затримки, пославшись на те, що «у цьому районі тривають роботи з розмінування» (для ознайомлення з попередніми спостереженнями див. [Щоденний звіт СММ від 16 листопада 2020 року](#)).

Інші перешкоди:

- Пролітаючи над районами поблизу н. п. Заїченко (непідконтрольний урядові, 93 км на південь від Донецька), БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння)⁷.

⁷ Перешкоди могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
13.11.2020	9	танки (Т-64 — 8 од., ймовірно танк — 1 од.)	поблизу н. п. Лоскутівка (72 км на захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
непідконтрольні уряду райони				
13.11.2020	20	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	поблизу н. п. Хрустальний (кол. Красний Луч; 56 км на південний захід від Луганська) (для ознайомлення з попередніми спостереженнями див. Щоденний звіт СММ від 16 листопада 2020 року)	БПЛА малого радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
16.11.2020	4	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	на залізничній станції в н. п. Дружківка (72 км на північ від Донецька)	патруль
	21	танк (Т-72)	на залізничній станції в н. п. Костянтинівка (60 км на північ від Донецька)	

Таблиця військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
13.11.2020	1	бойова броньована машина	поблизу н. п. Лоскутівка (72 км на захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)		
	1	броньована ремонтно-евакуаційна машина (БРЕМ-1)		
15.11.2020	1	ймовірно броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)	поблизу н. п. Щастя (20 км на північ від Луганська)	
16.11.2020	1	броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)	у житловому районі н. п. Авдіївка (17 км на північ від Донецька)	патруль

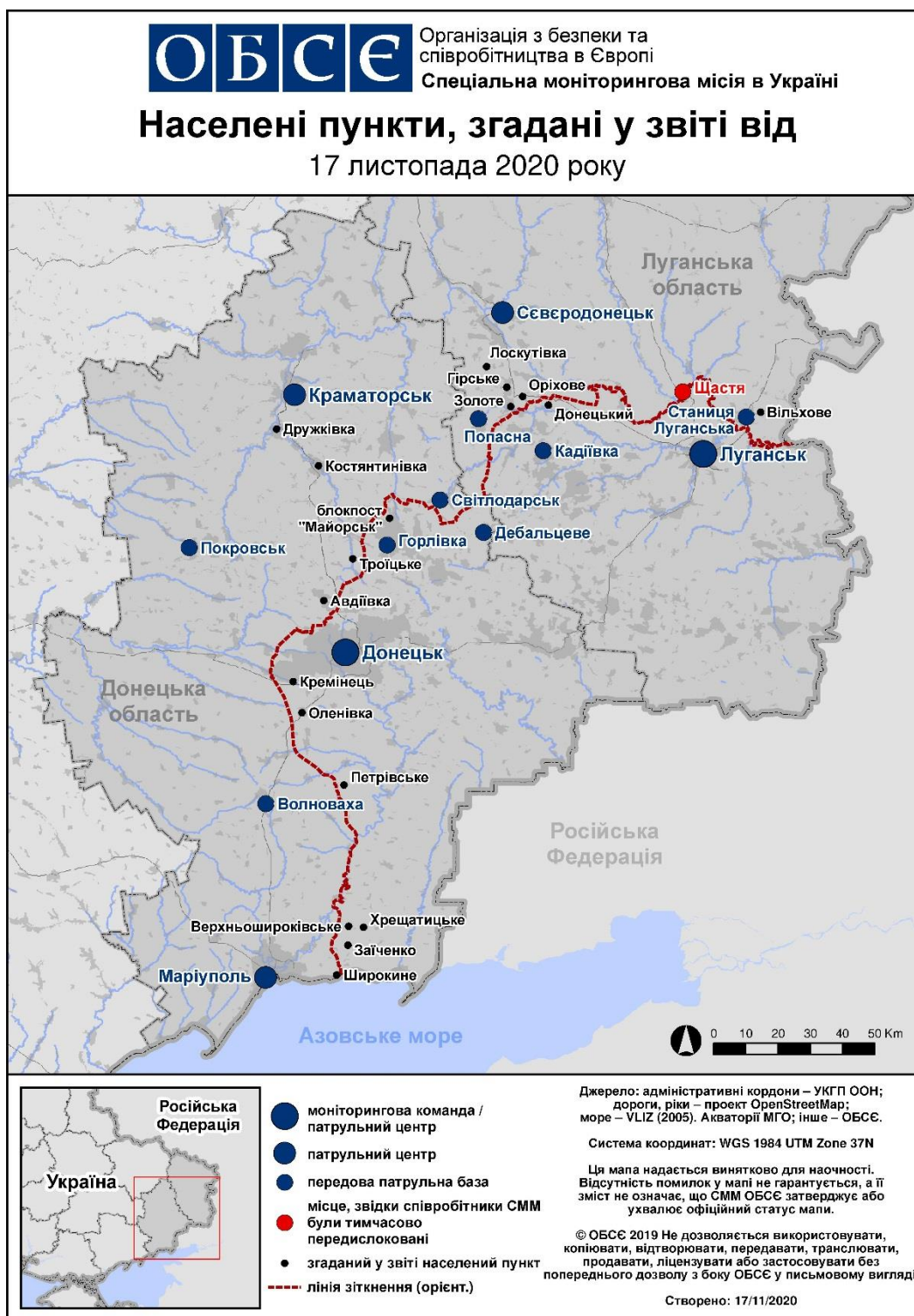
⁸ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 16 листопада 2020 р.⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
приблизно 1 км на Пн від н. п. Заїченко (непідконтрольний уряду, 93 км на Пд від Донецька)	2–3 км на ПнЗх	чули	2	черга		великокаліберний кулемет	16.11, 12:22

⁹ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз. Термін «снаряд» позначає усі види боєприпасів.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰



¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).